

ALI POZNATE NAŠE MESTO?

Tokrat: objedena lepotica

Uganka iz zadnje številke res ni bila težka, kar dokazujejo tudi številne pravilne rešitve, ki ste nam jih poslali. Na sliki je bil detajl z nekdanje zadružne gospodarske banke. Ali, kot nam je zapisal na dopisnico Rudolf Woelle iz Ljubljane, so jo stari Ljubljančani imenovali tudi »Indijanska ambasada«. Brez dvoma zaradi pisane pleskarije na pročelju stavbe.

Še nekaj podrobnosti o sami stavbi, kot je to opisala Marija Jesih. Projektiral jo je arhitekt Ivan Vurnik, naše gore list (1884–1971). Zgrajena je bila leta 1922 in predelana po vojni. Tovarišica Jesihova je bila sama na otvoritvi te stavbe in se spominja, da jo je sokolski in gasilski starosta Turk pospremil »v javno uporabo« z besedami: »Izročam vam to lepo stavbo...«

Sedaj pa k izžrebanem. Seveda so nagrada tudi tokrat značke, čeprav se nam v bodoče obetajo tudi lepše nagrade, tokrat so to značke Slovenskega planinskega kluba iz Winterthura (Švica). Dobijo jih:

Marija Jesih, 61000 Ljubljana, Komenskega 24
Anica Župc, 61000 Ljubljana, Rimska 10
Draga Mohorič, 61000 Ljubljana, Tavčarjeva 4
Klemen Avsec, 61231 Črnuče, Cesta 24. junija 13
Oskar Keržnik, 61000 Ljubljana, Trubarjeva 91
Anica Verdnik, 61000 Ljubljana, Trubarjeva 91
Boštjan Januš, 62000 Maribor, Za hrastjem 24
Mitja Avsec, 61000 Gradišče 8
Rudolf Woelle, 61000 Ljubljana, Breg 22
Marta Vlepič, 61113 Ljubljana, Grintovska 11

Sedaj pa k novi uganki. Lepotica je postavljena pred vhod ene naših srednjih izobraževalnih ustanov. Čeprav jo najeda ljubljanski smog ne more skriti lepote. Pred katero stavbo torej stoji lepotica?

Ce veste kaj več o tej lepotici, napišite. Če ne boste izžreban pa dobite vsaj honorar!

Rešitve pošljite na dopisnicah do 15. junija na naslov: Dogovori (za nagradno uganko) 61000 Ljubljana, p. p. 191.

Šaljivi objektiv

Viš ga hudiča, nabavil sem si rezervni parni avto, sedaj pa mi je na parni dan crnil neparni avto.

Vzemi si čas – ne življenja

Lepo vreme, za nameček pa še bencinske omejitve, so prignale na plano vse številnejše voznike dvokolesnikov, zlasti koles. V Ljubljani, če govorimo takole načelno, imamo kar precej kolesarskih stez, vendar v samem Centru bore malo. V gostem motornem prometu pa kolesarji, motoristi in mopedisti niso ravno najbolj varni. Še zlasti, ker za nesrečo s hujšimi ali celo najhujšimi nesrečami ni potrebna ne vem kako velika hitrost. Seveda motornega vozila, ne toliko samega kolesarja. Zato lepo previdno, da prihranimo vsaj tu pa tam kakšno človeško življenje na naših cestah.

Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

»Zakaj tako?«

V rubriki »Zakaj tako?« bomo objavljali kritične zapise naših bralcev o vseh problemih in problemčkih, ki vas tarejo, če se nam bo zdel problem zanimiv za širši krog bralcev, in če bi lahko z zapisom tudi pripomogli k rešitvi le-tega. Rubrika pa je namenjena tudi vprašanjem naših bralcev, na katera bomo skušali dobiti odgovore.

....

Utrinki ob letu otroka

Nenehno se pritožujemo, da v Ljubljani in v mestih nasploh, primanjkuje zelenic, ki so pljuča urbanih naselij in urejenih površin, namenjenih igri in rekreaciji naših najmlajših.

Vendar pa v zavzetosti za reševanje tega problema ne smemo prezreti dejstva, da posvečamo premalo skrbi in pozornosti vsem že obstoječim parkom in zelenicam ter igriščem, ki pa jih v našem okolju tudi ni tako malo.

Kot nazoren primer neosveženosti in malomarnosti prebivalcev naj navedem »mini« park na Masarykovi cesti, kjer so, navkljub posodam za smeti in košem za odpadke, kupi raztresenih smeti in odpadkov že skoraj vsakdanji pojav. Tudi park ob Poljskem nasipu slavi po nesnagi in neurejenosti, saj je redno nastan z odpadki, da o neurejenosti naštetih zelenic na območju naše občine sploh ne govorim. Nelepe reči pa je mogoče opaziti na otroškem igrišču med Poljsko, Kristanovo in Strossmayerjevo ulico. Tja namreč poleg otrok redno zahajajo tudi dijaki Poljske gimnazije in bližnjih šol, ki posedajo po klopih, na vrtiljaku in gugalnicah ter po cele ure klepetajo ob cigaretah; tako da morajo otroci vačkrat kar lep čas čakati, da pridejo na vrsto za igranje. Skratka, do objektov, ki so namenjeni izključno njihovi uporabi, pridejo otroci včasih šele s posredovanjem staršev.

Na omenjenih igriščih nastaja tudi velika materialna škoda. Starejši otroci in mladina iz objestnosti uničujejo klopi in sedeže na vrtiljaku, odstranjujejo opleske na objektih. Preobtežene gugalnice ne morejo dolgo služiti svojemu namenu. Bližnji peskovnik je poln ugaslih cigaret nih ogorkov. Koši za odpadke so redno prevrnjeni in smeti razmetane naokrog, da o polomljenem drevu in poškodovani zelenici sploh ne govorimo. Zato je treba večkrat letno popravljati objekte. Mar ne bi bilo pametneje, da bi s tako porabljenimi sredstvi raje uredili še kakšno otroško igrišče? Menim, da je dolžnost staršev, vzgojiteljev in družbe v celoti, da preprečimo tako ravnanje. Ker smo v mednarodnem letu otroka in se moramo tembolj truditi, da bi otrokom omogočili zdrav telesni in duševni razvoj, katerega element je tudi igra z vrstniki na prostem.

Dr. Nadka Mazi

....

Omejitve vožnje, katerih glavni cilj je prihranek tako dragega goriva, je prizadela potnike, ki potujemo v teh ali onih parnih ali neparnih dneh in vikendih na avtobuse in vlake. Res so uvedene nove avtobusne proge, železničarji pripravljajo vrsto pomembnih novosti, tako bo na primer 25. maja v Kopru slovesno predana v »javno« uporabo nova železniška postaja, uvažajo se novi medmestni avtobusi, prvi je na vrsti »zeleni vlak« ki bo vozil med Mariborom in Ljubljano. Vse lepo in prav, ko pa pridemo na Ljubljansko postajo, bolj velja to za avtobusno kot za železniško, pa se v dneh, ko je gneča, lahko samo zgrozimo. O tem nam je nekaj več kritičnih besed napisal naš občan G. K.

Ljubljanska prometna glava

Gneča, ena sama gneča. Avtobusi se komajda zvrstijo na parkirne prostore, potniki begajo čez eno najbolj prometnih ulic v našem mestu, tako da samo čakaš, kdaj bo koga povozilo. Na železniški postaji gneča pred okenci kjer prodajajo vozovnice. Kajti, če si brez karte na vlaku, plačaš krepko kazen.

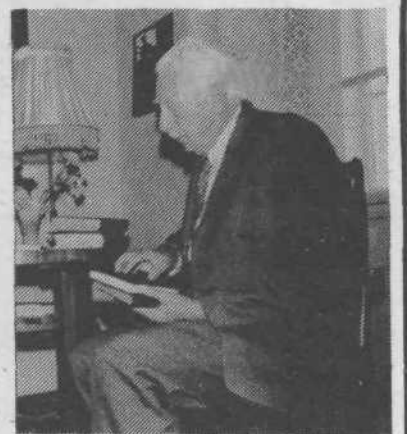
To je vsakdanji pojav na ljubljanski postaji. O novi govorimo in govorijo že toliko let, da se človek niti ne more spomniti, kdaj so se te govorice začele. Če so se doslej kregali urbanisti, železničarji in avtobusarji med seboj, so sedaj složni, kajti vse po vrsti iz dneva v dan pestijo večje težave. Nas občane, ki smo bili vedno složni, pa tudi.

Pred novim letom je bil natečaj, v minulih dneh smo si lahko ogledali rezultate tega natečaja za novo prometno glavo, kot se menda imenuje rešitev avtobusne in železniške postaje skupaj. Vse lepo in prav, toda vsaj meni, kot laiku, se zdijo rešitve neskončno zamotane in je verjetno dokončna rešitev zaradi pomanjkanja denarja, če že ne volje, precej daleč. Dotlej pa...

G. K.

Pripris uredništva: Kar je res, je res. O besedah tovariša G. K. smo se prepirali na lastne oči. Zato smo tudi sklenili, da ne ostanemo le pri objavi tega pisma, ampak bomo za mnenje povprašali avtobusarje, železničarje, urbaniste in mestne očete. Tako se nam bo ljubljanska prometna glava morda vsaj malce zbistrla.

DOBER DAN NAŠ OBČAN

Verij Švajger

Šestinoseddesetletni strokovni pisec in amaterski komponist, sicer pa višji strojni tehnik je že več kot pol stoletja občan Ljubljane. Železnice so mu dajale dolga leta kruh, spremljajo pa ga kot vidna in zvočna kulisa sleherni dan, saj vsa ta leta že živi v gornjem nadstropju ljubljanske železniške postaje.

»Jezilo in žalostilo me je, da slovenski železničarji v letih med obema vojnama nismo imeli domačih besed za tehnične železniške pojme in stvari, pa smo uporabljali nemške ali še huje, popačenke med nemščino in slovenščino. Predvsem to pomanjkanje slovenskega železniškega tehničnega slovarja me je gnalo k pisanju mojih knjig – »Lokomotiva«, »Zalogovniki, vozovi in Zavora« ter »Ogrevanje vlakov«, ki sem jih prvič izdal pod skupnim naslovom »ŽELEZNIŠKA VOZILA« leta 1929 v samozaložbi, po vojni pa so jih še dvakrat ponatisnili. Prvi izdaji sem dodal tudi priročni nemško-slovenski slovarček železniških tehničnih izrazov, kasneje pa to ni bilo več potrebno. Pomagal sem doseči to, da so slovenski železničarji, predvsem pa strojevodje in delavci v kurilnicah, ki so imeli s tem največ opraviti, začeli upo-

rabljati domače, slovenske strokovne izraze.«

Ta vedri in vitalni možakar, rojen blizu Ribnice na Dolenjskem, ki se je šolal v Ribnici in Gorici, študiral pa v Pragi na Visoki tehnični šoli, se tudi po upokojitvi ni odpovedal vztrajnemu in rednemu spremljanju železniške problematike in pisanju študij in prispevkov. Prav na dan našega obiska je bil sredi pisanja članka za tržaški časopis »Gospodarstvo«.

Verij Švajgar se je že leta 1907 včlanil v Sokola in je vadil pri Partizanu tudi še po vojni. Za telovadne vaje je zložil nekaj del spremne glasbe za pihalni orkester, številne skladbe pa je za takšen orkester priredil. To je drugo področje njegove bogate ustvarjalne dejavnosti, ki ji je posvetil veliko časa in moči. Nekaj časa je tudi sam vodil »Godbo Sokola I.« na Taboru. Najbolj znane njegove skladbe so na primer: Spomini na izlet v Kamniku, Na Sočo!, Slavnostna koračnica za zlet v Beogradu in druge.

Ko smo se po dolgem in zanimivem pogovoru poslavljali od tega izjemno delavnega in vitalnega moža, smo mu od vsega srca zaželeli, da bi še veliko let pisal in ustvarjal, saj nam ima še toliko zanimivega sporočiti in povedati.

Olga Mežan

Prava spominska fotografija kot z visokih gora. Pa je le narejena sredi Grmade.

Obiskali smo Šmarno goro

Parni in neparni vikendi so prava poslastica. Sodeč vsaj po nenadnem zanimanju naših občanov za že zdavnaj pozabljene turistične znamenitosti na samem obrobju Ljubljane. Tako je bilo tudi tistega prvega parnega vikenda. Lepo vreme je zvabilo na že nekoliko pozabljeno Šmarno goro pravo množico ljubljancev. Nekateri so prišli s kolesi, drugi pa smo nena doma odkrili, da te skoraj do podnožja same Šmarne gore pripelje mestni avtobus številka 8.

Skratka, bilo je lepo. Čeprav smo mi ubrali nekoliko daljšo pot na sam vrh in sicer preko Grmade. Preprosto zato, ker je bila »direktna« pot tako zasedena, da si se drenjal kot pri mesarju, kadar dobi kilo ali dve pljučne pečenke tudi za prodajo nad pultom. Na vrhu pa sem srečal toliko prijateljev, kot jih lahko srečam samo še v Trstu.

Da pa ne bi samo klepetali, smo si vsi zbrani v šmarnogorski množici lahko ogledali še poleta dveh navdušenih zmajarjev. Prava paša za oči ni kaj. Ne verjamete? Prepričajte se v prvem neparnem ali parnem vikendu še sami.

M. P.

DOGOVORI

Gradišče 10, p. p. 191 – Telefon: 28-257 in 28-258 – Izhaja štirinajstredno – naklada 16.500 izvodov

IZDAJATELJSKI SVET:

Vojo Novak (predsednik), Blaž Matekovič, Viktor Damjan, Marjan Mayer, Franci Strle, Breda Pavlič, Lojze Cepuš, Karel Destovnik, Tatjana Pust, Artur Boroje, Mišo Javornik, Vladimir Jerman in Ivan Hafner.

UREJA UREDNIŠKI ODBOR:

Zvone Kržišnik (glavni urednik), Mišo Javornik (odgovorni urednik), Sonja Seljak (sekretar uredništva), Matjaž Čož (tehnični urednik), Artur Boroje, Bogdan Pogačnik, Bogdan Fajon, Vladimir Jerman, Cveto Stibilj. Rokopisov ne vračamo. Tisk: CGP »Delo« Likoarjeva 1